

**HALIMBA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER**

✉ 8452 Halimba, Petőfi u. 16.
☎ (88) 237-003 fax: (88) 237-003

**AJKAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
JEGYZŐ**

✉ 8401 AJKA, Városháza Szabadság tér 12.
☎ (88) 521-100 fax: (88) 212-794

Ügyszám: 11/445/2016.

Készítette: Torma-Szabó Anett szociális ügyintéző
Galler-Mike Éva Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett családgyozdó

Tárgy: Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

E L Ő T E R J E S Z T É S
a Képviseelő-testület 2015. április 26-i ülésére

Tisztelt Képviseelő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. §. (6) bekezdése és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 170/A. §-a alapján, a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról évente, május 31-ig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia. Ezt követően az értékelésről tájékoztatni kell a Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályát.

A Gyvt. 94.§. (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, családi napközi; gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülő;) valamint a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott hatósági intézkedések (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása) biztosítják.

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA:

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala által közölt adatok szerint 2016. január 1. napján a községben az állandó lakosság száma 1190 fő, amelyből 0-18 éves korú gyermekek száma 245 fő, ebből a 0-15 éves korosztály 196 fő, a 16-18 éves korosztály 49 fő. 2016. január 1. napján a községben a 19-62 éves korúak száma 784 fő és a 63 év feletti lakosság száma 161 fő.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

2/1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult különféle kedvezmények (ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, pénzbeli támogatás, ingyenes tankönyv) igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság - jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételek fennállása esetén - 1 évre kerül megállapításra.

2015. december 31. napján 45 gyermek (22 családban, melyből 11 családban a szülő egyedülálló) volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, melyből 1 fő nagykorú, 1 fő tartósan beteg, fogyatékos. Az év folyamán 56 gyermek részére nyújtottak be támogatási kérelmet, melyből 52 fő részére került jogosultság megállapításra, 4 főt el kellett utasítani a jogosultsági feltételek hiánya – a jogszabályban meghatározott egy főre jutó jövedelem túllépése - miatt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére két alkalommal (augusztus és november hónapban) egyösszegű pénzbeli támogatás kerül kiutalásra, melynek összege minden évben a költségvetésről szóló törvényben kerül meghatározásra. 2015. évben az egyösszegű pénzbeli támogatás összege - a korábbi évekkal azonosan - gyermekenként 5.800.- Ft volt. 2015. évben ezen a jogcímen kiutalt pénzbeli ellátás összege mindösszesen 504.600.-Ft volt, melynek 100%-át a központi költségvetés biztosította.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kapcsolódóan lépett hatályba 2013. szeptember 1. naptól a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása. 2015. évben 29 kérelem érkezett, ebből hátrányos helyzetű gyermek 22, halmozottan hátrányos helyzetű 6 gyermek, 1 esetben elutasításra került sor a jogosultsági feltételek hiánya miatt (nem felelt meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeinek sem).

A Gyvt.-ben meghatározottak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szülője a gyermek óvodai beiratását követően első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként (évente két alkalommal: május és november hónapokban) 10.000-10.000.-Ft pénzbeli támogatásra (óvodáztatási támogatás) jogosult. 2015. évben 2 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára került megállapításra, összesen 20.000-Ft értékben. A kifizetett támogatás 100%-át a központi költségvetés megtérítette. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 172.§ (3) bekezdése szerint a 2015. június 5-ét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultságot 2015. október 31-ével meg kellett szüntetni.

2/2. Egyéb pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

Az Szt. és a Gyvt. 2015. március 15. nappal hatályba lépett módosításával megszüntette az önkormányzati segély fogalmát és helyette bevezette a települési támogatás fogalmát. A gyermekes családok már nem csak a gyermekre tekintettel részesülhettek szociális segélyben, hanem egyéb létfenntartást veszélyeztető helyzetük esetén is. Az önkormányzat így 2015. évben összesen 14 család részére állapított meg rendkívüli települési támogatást gyermekre való tekintettel 123.000 Ft összegben.

A nagycsaládosok, a tartósan beteg gyermeket nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok gyermekeik tankönyveit ingyenesen kapják.

2015. év január és december hónapban az önkormányzat 36 szociálisan rászoruló család részére biztosított tűzifát a téli tüzelőhöz.

2/3. Gyermekétkeztetés megoldásának a módja:

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában illetve általános iskolai menzai ellátásban nyújtott étkezésre. Iskolai étkezésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi és személyi térítési díjat a gyermekvédelmi törvény szabályozza. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja 2015. évben az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. A személyi térítési díjat a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának valamint a normatív kedvezmény figyelembe vételével kell megállapítani.

A törvényi szabályozás szerint **az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:**

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

***ad)* olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy**

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

Továbbá az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Kedvezményben részesülők adatai:

2015. évben 33 gyermek után a szülő a térítési díj 50%-át fizette, mely mindenki általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek volt. 96 gyermek szülője mentesült a térítési díj fizetése alól, melyből 13 gyermek bölcsődei ellátásban, 51 gyermek óvodai ellátásban, 32 gyermek pedig általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek volt.

Az önkormányzatot terhelő szociális kiadások nagysága

Az önkormányzatot 5.447.000,-Ft szociális kiadás terheli, mely az állami normatívából kerül finanszírozásra. A szociális kiadások különösen a települési támogatások, ezen belül a lakásfenntartási támogatás, ápolási támogatás, rendkívüli települési támogatás.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA:

3/1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekvédelmi feladatok ellátását 2015-ben (2013. július 01. napja óta) Halimba, Öcs, Szóc, településeken az ajkai Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látta el. 2016. január hónaptól Halimba és Öcs település viszonylatában az intézmény jogutódja, az Ajkai- Család és Gyermekjóléti Központ látja el a család és gyermekjóléti szolgálat feladatait. Szóc településen 2016. január hónaptól a Nyirádi Szociális Segítő Központ látja el a család és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait.

Gyermekjóléti szolgáltatás

Halimbán a Szolgálat szakmai tevékenységét az elmúlt évben 1 fő főállású kolléga látta el. A családgondozó a jogszabályban előírt szakmai végzettséggel (szociálpedagógus és családpedagógus) rendelkezik.

2015. évben Halimbán 23 család került gondozásba, amely összesen 49 gyermeket érintett, melyből 3 családban volt védelembe vétel (ez 5 gyermeket érintett). Egy családnál a tanköteles fiataalkorú 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzása miatt került sor védelembe vételre, egy fiataalkorú esetében magatartási problémák miatt, a másik család esetében a szülők életvitele, a gyermekek elhanyagolása indokolta a védelembevételt. A családgondozó egy családdal fennálló átmeneti nevelés miatt volt kapcsolatban, ez 2 gyereket érintett, 20 családban alapellátás keretén belül végzett családgondozást.

Egy gyermek esetében került sor ideiglenes elhelyezésre a szülők párkapcsolati problémái, az anya éretlen személyisége, nevelésre való alkalmatlansága miatt.

A védelembe vétellel érintett ügyek 2016. januárjától átkerültek az Ajkai- Család és Gyermekjóléti Központhoz, viszont a szociális segítő feladatokat a védelembe vétellel érintett családokban továbbra is a Család és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói feladatukat a szakmai jogszabályok – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet – alapján végzik.

A családgondozó **környeztanulmányt felkérésre** több alkalommal készített, ilyen jellegű felkérés általában a gyámhatóságtól, pártfogó felügyelői szolgálattól érkezik. Környeztanulmány készítésére kerül sor a gyermekjóléti szolgálathoz érkezett jelzések kapcsán is.

Négy alkalommal vett részt települési támogatás természetbeni juttatásként történő nyújtásának lebonyolításában. Így a kapott támogatás, a családok valóban arra költötték, amire kérték, továbbá a pénz ésszerű beosztásához is segítséget kapnak.

A családgondozó 2015-ben összesen 36 írásbeli jelzést fogadott. Jelzési kötelezettségükkel főleg a jelzőrendszer tagjai éltek, különösen a **közoktatási intézmények** (17), védőnői szolgálat, gyámhatóság.

A jelzések kapcsán környezettanulmányt készített, a jelzést küldőt tájékoztatta a tapasztalatokról, a további intézkedésekről (családgondozás alapellátás keretében, védelembe vételi javaslat, stb.).

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatalánál 9 alkalommal vett részt a családgondozó **védelembe vételi tárgyaláson** (ebből 6 felülvizsgálati tárgyalás volt).

Egy alkalommal vett részt ideiglenes elhelyezés kapcsán tartott értekezleten.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében ebben az évben is működött az **észlelő- és jelzőrendszer**. 2015-ben 6 alkalommal volt szakmaközi megbeszélés, összesen 25 fő részvételével. A megbeszélések időpontjai: április 9, május 7, június 11, október 07, november 4, december 2.

Az összejövetelek témái:

- Gyermekbántalmazás gyanújáról érkezett jelzés kapcsán a zárt adatkezelés gyakorlatának ismertetése
- Agresszió a gyermekintézményekben
- Az önbántalmazás okai
- Iskolai igazolatlan hiányzások okai és jogkövetkezményei, a családi pótlék eseti gondnok általi kezelésének lehetősége
- Gyermeki jogok és kötelességek, szülői jogok és kötelességek
- A jelzőrendszer működése, jelzési kötelezettség

A jelzőrendszer működése megfelelő, tagjai szinte napi kapcsolatban vannak egymással, így probléma esetén hatékonyabb az együttműködés.

A szakmaközi megbeszéléseken való részvételi arányon javítani kell, ez az idei év egyik célkitűzéseként szerepel a jelzőrendszer működtetésével kapcsolatban meghatározott tervek között.

Az elmúlt évben több alkalommal került sor közös családlátogatásra a védőnővel. Ezek a családlátogatások hasznosnak és hatékonyak bizonyultak.

A családgondozó rendszeresen, havonta egy alkalommal részt vett a Gyermekjóléti Szolgálat **esetkonzultációján**, ahol lehetősége volt az aktuális információk és feladatok megbeszélésére, problémás esetek feldolgozására.

2015. évben a családgondozó továbbképzésen nem vett részt.

Megrendezésre került az Éves Gyermekvédelmi Tanácskozás. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet feladatként jelöli meg a gyermekjóléti szolgálat számára, hogy minden év március 31-ig tanácskozást szervezzen. A tanácskozás meghívottai a szolgáltatás fenntartói, a gyermekjóléti ellátást biztosító intézmények képviselői, valamint az észlelő- és jelzőrendszer tagjai voltak. A tanácskozás célja az elmúlt év gyermekvédelmi tevékenységének rövid, átfogó értékelése, vélemények, javaslatok, ötletek megfogalmazása volt, melyek a további hatékonyabb gyermekvédelmi tevékenységet, illetve az eredményesebb együttműködést segítik.

A rendezvényen részt vett a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője és munkatársai, a helyi általános iskola igazgatója, a helyi óvoda intézményvezetője, továbbá az iskola és az óvoda ifjúságvédelmi felelőse, a művelődésszervező, a védőnő, valamint az önkormányzat szociális ügyintézője. A találkozón a családsegítő beszámolt éves munkájáról, tapasztalatairól és lehetőség nyílt az aktuális problémák megbeszélésére, célok és feladatok kitzűzésére, a gyermekvédelmi tevékenység javítása, hatékonyságának növelése céljából érkezett javaslatok összegzésére.

Csoportos és közösségi programok:

Prevenció, szabadidő szervezés:

A prevenciót a gyermekvédelmi munka fontos részének tartom, ezért igyekeztem minél több szabadidős program szervezésében és lebonyolításában részt venni.

2015. április 31-én húsvéti kézműves foglalkozáson vettem részt, ahol a résztvevők száma kb. 30 fő volt. A délután folyamán lehetett tojást batikolni és díszíteni különböző más technikákkal, ajtó és ablak díszeket készíteni. Jómagam többféle ajtódísz készítéssel örvendeztettem meg a gyerekeket.

Életmód tábor 2015

Június. 29-július 3-ig, egy hetes napközis táborban vehetett részt 48 alsó tagozatos diák Halimba, Öcs és Szóc településekről.

A tábor céljai között szerepelt az egészséges életmódra, környezettudatos magatartásra nevelés, továbbá az egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása is.

Igyekeztek olyan programokat szervezni, hogy a gyerekek sokat mozoghassanak és játszhassanak a szabadban. Céljuk volt az is, hogy a gyerekek megismerjék a szűkebb környezetükben fellelhető szabadidő eltöltési lehetőségeket.

A gyerekek számára a programokon túl napi kétszeri étkezést (reggeli, ebéd) is biztosítottak, és törekedtek arra, hogy minden nap legyen az étrendben zöldség és gyümölcs is.

A programok szervezésében és lebonyolításában a védőnő, a Nyirádi Erzsébet Királyné Általános Iskola Dr. Szalai Miklós tagintézményének alsós nevelői és technikai dolgozói, továbbá a helyi önkormányzat technikai dolgozói segítettek.

Az idei évben nem állt rendelkezésre pályázati pénz a tábor megszervezéséhez, így támogatók segítségével sikerült megvalósítani a programokat.

Támogatók voltak: Halimba Községért Közalapítvány, Szóc Község Önkormányzata, Tóbel János polgármester, szülői munkaközösség, Somlai Pékség Kft., Halker, Kanizsa Hús, Jani Tamás, EC Kft, Vitaricum Kft., Marcall kenyér kft., Egyed-hús, Somogyi Judit egyéni vállalkozó. A résztvevő gyerekeket négy csoportra osztották, csapatkapitányokat választottak, továbbá minden csapat nevet választott, elkészítette a menetlevelét és megírta a csapat indulóját.

Az **első nap** az indiánok életébe nyerhettek betekintést, **Kovács Tibor** jóvoltából. Megtekinthették, az indiánok használati tárgyait, fegyvereit, fejdíszét és kipróbálhatták a sámándob hangzását. Saját készítésű fejdíszekkel és tollakkal felfegyverkezve túráztak a Malomvölgybe, ahol a gyerekek jó étvágygal fogyasztották el a sült virslit és a szalonnát.

Második nap az ajkai Kristály Fürdőt vették célba. A gyerekek egész nap fürödtek, játszottak a szabadban. A legnagyobb sikere a vízi csúszdának volt, melyen majdnem minden gyerek lecsúszott.

A **harmadik nap** a halimbai Nagy Horgásztóhoz kirándultak horgászbotokkal, vödrökkel és hálókkel felfegyverkezve. A gyerekek nagy várakozással fogtak a pecázáshoz, volt, aki nagyobb,

volt, aki kisebb horgászszerencsével járt, de mindannyian jól érezték magukat. Délután a halimbai Művelődési házban finom, saját főzésű ebéddel (gulyásleves, palacsinta) vendégelte meg őket Tóbel János halimbai polgármester.

Negyedik nap a szőci Kút völgybe túráztak. Útközben több állomásból álló akadályversenyen vehettek részt a gyerekek, majd Takács Péter falugondnok jóvoltából az íjászatot is kipróbálhatták. Ebédre paprikás krumplit főztünk, káposztasalátával, amit a gyerekek nagy étvággal fogyasztottak el.

A tábor **utolsó napját** a helyi művelődési ház udvarára szervezték. A gyerekek kipróbálhatták ügyességüket egy biciklis akadálypályán, lehetett gyümölcssalátát készíteni, kézműveskedni. Az ebédet a gyerekek a saját maguk által szépen megterített asztaloknál fogyasztották el. Ebéd után a tanító néni nagyon sok csillám tetoválást készítettek a gyerekeknek, kinek-kinek a kedve szerint, majd eredményhirdetés és jutalomosztás következett.

Mindent összevetve a résztvevők hasznos tapasztalatokkal gazdagodtak, sok élményt szereztek a tábor során, és a szülői visszajelzések alapján nagyon jól érezték magukat.

„Mindennapi kenyérünk”

A családgondozó „Mindennapi kenyérünk” címmel szervezte meg a halimbai falukemence befűtését, azzal a céllal, hogy a résztvevők felelevenítsék a házi kenyérsütés hagyományát, továbbá spórolási technikákat, főzési-sütési fortélyokat osszanak meg egymással.

A kenyérsütések időpontjai: **2015. 05. 15., 2015. 05. 22., 2015. 06. 19., 2015. 06. 26., 2015. 07. 10., 2015. 07. 17.** Nagyon szerencsésnek mondhatják magukat a halimbaiak, hiszen nem minden településnek áll rendelkezésre saját kemence ahhoz, hogy kipróbálhassák a lakosok a kenyérsütés, langallsütés fortélyait. A lehetőséggel alkalmanként 6-8 fő élt, a résztvevők között voltak kisnyugdíjasok, nagycsaládos anyukák, középiskolás diáklány is, aki élete első langallóját készítette el meglepetésként a szüleinek és a testvéreinek. A résztvevők között volt olyan fiatal anyuka is, aki kalácsot sütött gyermekeinek és mivel nagy volt a sikere, még egy alkalommal jelentkezett a sütésre. A találkozások alkalmával, amíg a tészta kelt a résztvevők között nagyon tartalmas beszélgetések alakultak ki. A résztvevők megosztották főzési, sütési tapasztalataikat, spórolási ötletekkel szolgáltak egymásnak. Egyik résztvevő egy következő alkalomra saját kovászt készített a kenyérsütéshez és minden résztvevőnek juttatott belőle. Olyan is előfordult, hogy egy édesanya gluténérzékeny gyermeke részére készített speciális lisztből langallót.

Mivel többen jelezték, hogy szívesen részt vennének további sütésen is, október másodikára még sikerült megszervezni egy kalácsütést, ahol a Dr. Szalai Miklós Emlékházban termett és aszalt szilvát is felhasználtak. Az elkészült kalácsból még egy diákcsoportot is sikerült megvendégelnünk, akik éppen az emlékházban vendégeskedtek. Összességében elmondható, hogy a kenyérsütések jó közösségformáló programnak bizonyultak és mivel teljesen ingyenesek voltak mindenki számára elérhető volt a településen a lehetőség.

2015. július 7-én az úrkúti napközis tábor résztvevői tekintették meg Halimba nevezetességeit. A családgondozó a tábor résztvevőit citromfű szörppel vendégelte meg.

2015. július 30-án az ajkai napközis tábor résztvevői vendégeskedtek a településen. A gyerekek megnézték az üveggyárat, a bányászati gyűjteményt, a Dr. Szalai Miklós emlékháznál megismerkedhettek a gyógynövények jótékony hatásával. Az önkormányzat technikai dolgozói segítségével finom levest és langallót készítettek számukra, melyet jóízűen fogyasztottak el. Összességében a rossz idő ellenére, mindenki jól érezte magát.

A családgondozó Halimbán **ruhaosztást 2 alkalommal** szervezett, 04. 09-én és 09. 18-án.

A családgondozó idén is megszervezte a „**CIPŐSDOBOZ**” akciót, melynek keretén belül 12 család részesült karácsonyi adományban.

Az ajkai áruházaknál szervezett élelmiszergyűjtés keretén belül további 4 fő kapott élelmiszeradományt.

2015. 12. 09-én a családgondozó a halimbai művelődésszervezővel közösen szerveztek mézeskalácssütést. A résztvevő 25 gyerek nagyon szorgalmasan dolgozott.

A családgondozó **2015. 12. 15-én** 15 halimbai, öcsi és szőci gyerekkel részt vett a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett karácsonyi ünnepségen, amelynek keretén belül 5 öcsi család részesült gyümölcs csomag adományban. A gyermekek szállítását a falugondnoki autókkal sikerült megoldani a helyi polgármesterek jóvoltából.

Ugyanezen a napon a családgondozó részt vett a halimbai kultúrház által szervezett karácsonyi kézműves foglalkozáson, ahol karácsonyi tálcákat készített szalvéta technikával. A programon a gondozott gyerekek közül 30 fő vett részt. A gyerekeket mézes és zsíros kenyérrel, teával vendégelték meg.

Veszélyeztetett gyermekek aránya:

A Hársfa Óvoda és Egységes Óvoda-Bölcsőde által veszélyeztetettnek ítélt gyermekek száma 4 fő (létszám: 77 fő)

A Dr. Szalai Miklós Általános Iskola jelzése alapján a halimbai és szőci gyermekek vonatkozásában a veszélyeztetett gyermekek száma 0 fő, a hátrányos helyzetű gyermekek száma 4 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 1 fő.

Tapasztalt veszélyeztető okok:

A legjellemzőbb, illetve leggyakoribb veszélyeztető okok: *anyagi, párkapcsolati problémák, egészségügyi veszélyeztetettség, szenvedélybetegség (alkohol), a család, a szülők életvitele, elhanyagoló szülői magatartás, konfliktus a szülők között.*

Tapasztalt problémák: tankötelezettség teljesítésének elmulasztása, indokolatlan hiányzások, **magatartási problémák nem megfelelő viselkedés a tanulótársakkal, felnőttekkel szemben**, önfegyelem, munkafegyelem hiánya, diákok körében elterjedt **dohányzás**, alkoholfogyasztás, energiaital fogyasztás, **szülői kontroll hiánya, következetlenség a szülői nevelésben**, gyermekelhanyagolás, a szülői együttműködés hiánya, szülők és gyermekek közti mély konfliktusok, a lakhatási problémák, kapcsolattartási problémák.

Új probléma merült fel: az olyan családokban tapasztalt lelki törés a gyerekeknél, főleg a kamaszoknál, ahol a szülő külföldön dolgozik, és csak ritkán jön haza. Különösen az édesanya távolléte okoz nagy törést, de az apa távolléte is megviseli a gyerekeket.

A tankötelezettség elmulasztása a családi pótlék szüneteltetésének bevezetésével csökkenni látszik.

Kapcsolattartás módja és tapasztalatai a családokkal

Óvodába általában a szülő viszi a gyereket, így szinte napi kapcsolatban van a szülő és a pedagógus, így a felmerülő problémák szinte azonnal megbeszélhetők és orvosolhatók.

A halimbai Hársfa Óvodában nagyon sok közös programot szerveznek a szülőknek és a gyerekeknek, azért, hogy a szülőkben tudatosítsák, mennyire fontos, hogy jelen legyenek és támogassák, biztassák gyermekeiket az élet minden területén.

Az iskolákban a gyermekekkel és családjukkal történő kapcsolattartás módja: családlátogatás, szülők behívása fogadóórára, vagy közös beszélgetésre, a szülők levélben, telefonon történő tájékoztatása, szülői értekezlet, fegyelmi tárgyalás, nyílt napok, iskolai rendezvények szervezése, Szülői Munkaközösségi gyűlések, zárt Facebook csoport. Az iskolák fogadják a szülőket a tanítási órák szünetében, vagy egyéb egyeztetett időpontban is.

A Dr. Szalai Miklós Általános Iskolában nagyon jó gyakorlat az, hogy fogadóórára a szülők levélben kapnak meghívót, a gyerekkel együtt, így a felmerült problémák megbeszélése hatékonyabb. Sok szülő, főleg ahol több a probléma, csak a hivatalos levélben való megkeresésre reagál, az iskolával való kapcsolattartása nem kielégítő.

Általános tapasztalat szerint a problémák sokasodásával, súlyosbodásával csökken a szülők érdeklődése.

A nehézséget az azokkal a családokkal való kapcsolattartás jelenti, ahol a problémák súlyosabban, vagy halmozottan jelentkeznek. Ezek a szülők nem veszik igénybe a kapcsolattartási lehetőségeket, ritkán jelennek meg még szülői értekezleten is. Gyakori, hogy a szülő nem együttműködő, s az oktatási intézménytől, családgondozótól várja csak a probléma megoldását.

3/2. Gyermek napközbeni ellátásának, átmeneti gondozásának biztosítása:

A Hársfa Óvoda és Egységes Óvoda-Bölcsőde látja el a 6 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását. Az igénybe vehető férőhelyek száma 70 (65 óvodás férőhely és 5 bölcsődei férőhely). Az intézmény kihasználtsága az elmúlt évben magas volt, a környező településekről is érkeznek óvodáskorú gyermekek.

A bölcsőde egész évben üzemel, napos formában. Nyitvatartási ideje: hétfőtől péntekig 6.30 – 16.30 óráig.

A bölcsődei és óvodai felvétel rendjét a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza. Az óvodai élet általános viselkedési és magatartási szabályait a Házirend tartalmazza.

Ellátásra jogosult Halimba község közigazgatási területén állandó- és tartózkodási lakóhellyel rendelkező szülők gyermekei.

A bölcsődében egész évben folyamatos a felvétel, de természetesen ez hely függvénye. Üresen férőhelyet fenntartani huzamosabb ideig nem lehetséges.

Az ellátás igénylése a felvételi kérelemmel történik, melyet az intézményvezetőhöz kell benyújtani, aki a szülővel megállapodást köt, amely tartalmazza az ellátás tartalmát, az intézmény térítési díját, az intézmény által vezetett dokumentációkat, az érték és vagyonmegőrzés szabályait, panaszjog gyakorlásának módját, és az érdekképviseleti fórum működését.

A Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál az elmúlt évben gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem volt.

7. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA:

A hatékonyabb gyermekvédelmi tevékenységet, illetve az eredményesebb együttműködést segítő javaslatok:

- Ahhoz, hogy javítani tudjunk a gyermekek helyzetén a szülők aktív közreműködése is szükséges. Aki a problémát már a kialakulásának idején észleli, és jelzi, az segíti a gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a gyámhatóságot abban, hogy a megoldás érdekében a leghatékonyabb intézkedést tegye. A megfelelő együttműködés és tájékoztatás alapján a veszélyeztetések felszínre kerülése, a szükséges eljárás lefolytatása eredményezheti, hogy a gyermeket nem kell kiemelni a családból, továbbá, hogy a gyermekek helyzete javuljon.
- A nehéz szociális helyzetben élő családok segítése a gyermekek részére szervezett ingyenes szabadidős programokkal, előadások szervezése szülőknek és gyerekeknek a megfelelő szakemberek bevonásával.
- A gyermekek és fiatalok szabadidős tevékenységeinek nyomon kísérése.
- Kamaszoknak délutáni, esti elfoglaltságok, programok szervezése.
- A gyermekek, családok helyzetét javító pályázatok folyamatos figyelése, a bennük való részvétel.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, a távolságtartó szülőkkel bizalomépítő beszélgetés szervezése a szülő, gyermek és a pedagógus részvételével.
- A családok, szülők, gyermekek figyelmének fokozott felhívása a tanulás, önképzés fontosságára, iskolai tanulmányok sikeres befejezésének fontosságára.
- A szülők ösztönzése a megfelelő pénzbeosztásra.
- A szülők tájékoztatása a lehetőségekről, jogszabályi változásokról (szülői értekezlet, írásbeli tájékoztató, e-tájékoztatás).
- A gyermekneveléssel kapcsolatos állami juttatások felügyelete.
- Olyan prevenció programok, előadások szervezése, mely tudatosítja a szülők felelősségét gyermekükkel szemben.
- A gyermekek számára bűnmegelőzési előadások szervezése a rendőrség bevonásával.
- Olyan csoportfoglalkozás szervezése szülők számára, melynek keretén belül a szülők pénzbeosztási, takarékosági ismereteket szerezhetnek.
- A szülők megnyerése a feladat megoldásának érdekében. Tudatosítani kellene a szülőknél, hogy együttes erővel bármilyen helyzetre lehet megoldást találni, de ennek érdekében kölcsönös bizalomra, nyitottságra van szükség.

Az éves célkitűzések és a megvalósításukhoz tervezett lépések:

1. **A jelzőrendszer hatékony működésének megőrzése**, a jelzőrendszeri tagok közötti jó együttműködés fennmaradása, a felmerülő problémák közös megoldása céljából, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint 6 alkalommal szakmaközi megbeszélés szervezésére kerül sor a jelzőrendszer helyi képviselői számára. A szakmaközi megbeszélések - tanévhez igazodó – tervezett időpontjai: 2016. 04. 07., 2016. 05. 05., 2016. 06. 02., 2016. 09. 29., 2016. 10. 20., 2016. 11. 24.
A tavalyi évben a találkozókra összesen 25 fő vett részt, ezért a részvételi arány növelésére szükséges lenne. A tagok írásban történő értesítésén túl terv, hogy a megbeszélések időpontjairól e-mailben emlékeztető küldésére kerül sor az aktuális témákról. Fontos a tagok bevonása a téma kiválasztásába, esetleg felkérése egy-egy téma bemutatására a képviselt intézmény szemszögéből.
2. **A jelzőrendszer tagjainak felhívása a jelzések írásban történő küldésére**, továbbá a jelzés megfelelő információtartalmának fontosságára. Ennek érdekében terv egy tájékoztató szerkesztése és eljuttatása minden jelzőrendszeri tag részére, továbbá az

intézményünk által használt esetjelző lap és probléma jelző lap ismételt eljuttatása minden jelzőrendszeri taghoz.

A megfelelő munka és feladatmegosztás érdekében cél, hogy minden problémás esetben közös esetmegbeszélésre kerülhessen sor.

3. **A gyermekeknek szervezett ingyenes prevenciós programok kezdeményezése és a lebonyolításukban való részvétel** továbbra is fontos cél. A kevésbé aktív jelzőrendszeri tagok érzékenyítésére céljából terv a jelzőrendszeri tagok bevonása - lehetőség szerint - a gyermekeknek szervezett prevenciós programokba (életmód tábor, unaloműző foglalkozások, játszóházak), esetleg adományok gyűjtésébe és kiosztásába.
A szülők, gyerekek és jelzőrendszeri tagok részvételével megrendezésre kerülhetne egy előadás az év folyamán, bűnmegelőzés témakörben, a jelzőrendszerből érkezett javaslat alapján. A megvalósításhoz szükséges az Ajkai Rendőrkapitányság szakemberének bevonása, továbbá a megfelelő helyszín és az esetleges bekerülési költség biztosítása miatt a helyi önkormányzatok képviselőinek megkeresése.
4. **A szülők megnyerése a feladatok megoldása érdekében** nagyon fontos. A megvalósítás érdekében szükséges a szülők tájékoztatása: a problémák megoldásához nyújtható segítség igénybevételének lehetőségeiről, támogatásokról, melyek intézményünkben illetve más szolgáltatóknál elérhetőek. Terv, hogy a tanév elején a családgondozó felkeresi az óvodai és iskolai szülői értekezleteket.
A távolságtartó szülőkkel való kapcsolat építése céljából a közös családlátogatás is segíthet elnyerni a szülő bizalmát, a pedagógusnak v. más szakembernek segíthet megérteni és közös megoldást találni a gyermekek problémáira, ezért szükség szerint a családgondozó tervez közös családlátogatásokat tenni a védőnővel, óvodapedagógussal, osztályfőnökökkel.
5. **A megfelelő szülői minta kialakításának segítése** érdekében egy olyan csoportfoglalkozás szervezése szükséges, melynek keretén belül a szülők takarékosági, pénzbeosztási tanácsokhoz juthatnak. A programokat a családgondozó 6 alkalomra tervezi, két heti rendszerességgel, május havi kezdéssel.

8. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA

A Gyermejkölési Szolgálat bűnmegelőzési tevékenysége fent részletezett családgondozói tevékenységében, illetve prevenciós szabadidős tevékenységek szervezésében és lebonyolításában nyilvánul meg. Rendszeres kapcsolattartás a családdal, a gyermekintézményekkel. A gyermek személyiségfejlődésének figyelemmel kísérése, probléma esetén szakirányú segítségnyújtáshoz való hozzájárás szervezése – közvetítés más szolgáltatásba: Nevelési Tanácsadó, Gyermekpszichiátria. Személyiségfejlesztő foglalkozások, önismereti csoportok szervezése, az intézmény pszichológiai tanácsadásának keretében megvalósuló egyéni és csoportos foglalkozások. Segítő beszélgetés, mediáció alkalmazása a konfliktuskezelésben.

Az elmúlt években a körzeti megbízottak felmérték azokat a helyeket, területeket, objektumokat, melyek bűnügyileg veszélyeztetettek, és ahol a gyakoribb ellenőrzések szükségesek. A körzeti megbízottak szolgálatukat ezekre a területekre összpontosítják, továbbá, bűnügyi és közbiztonsági akciók szervezése során ezekre a területekre helyezik a nagyobb, átfogóbb ellenőrzéseket is. Az Ajkai Rendőrkapitányság dolgozói folyamatosan kapcsolatot tartanak a gyámügy, valamint a Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat munkatársaival. A havi

esetmegbeszéléseken részt vesznek, az általuk észlelt problémákról tájékoztatják őket, sürgősebb esetekben telefonon adnak előzetes értesítést. Az Ajkai Rendőrkapitányság az eltűnt személyek – főként a gyermekkorúak ügyeiben – nagy hangsúlyt helyeztek a körözési munkára, valamint annak kiszűrésére, hogy sérelmükre az eltűnés ideje alatt követtek-e el bűncselekményt, vagy az alapozta-e meg szökésüket. Továbbá megkülönböztetett figyelmet szenteltek a családon belüli erőszak és az ebből eredő súlyos bűncselekmények megelőzésére. Amennyiben gyermekkorú is érintett az ügyben, úgy a szükséges intézkedést a Rendőrkapitányság megteszi, és minden esetben értesíti a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot. Az Ajkai Rendőrkapitányság beszámolója alapján Halimba község élen jár a megelőzési munka végzésében. Iskolásoknak, óvodásoknak egyaránt tartottak előadásokat, áldozatvédelmi és bűnmegelőzési témában.

A családgondozó a 2015-ös évben, az ellátási körzetében összesen 1 bűnelkövető fiatalról szerzett tudomást, garázdaság vétségét követtett el, iskolai verekedésbe keveredett.

A bűncselekmény elkövetésének feltárt okai:

- A szülők nevelési módszerei nem hatékonyak, vagy a két szülő nevelési módszere nem egyezik.
- A szülő nem fordít megfelelő figyelmet a gyermekre, nem ismeri baráti társaságát, szabadidejének eltöltését.
- A kortársak motivációja, negatív hatása.
- A párkapcsolati problémák elvonják a figyelmet a gyerekekről.
- A család rossz anyagi, szociális helyzete, szülők munkanélkülisége, életvitele.
- A szabadidő eltöltésének pozitív alternatíváit nem veszik igénybe.

0-18 éves gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény Halimba, Öcs, Szóc településeken a 2015. évben nem volt.

9. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS:

A községben működő civil szervezetek gyermekjóléti feladatok ellátásában nem vesznek részt, viszont a szabadidős programok szervezésében és a gyermekek foglalkoztatásában aktívan közreműködnek: gyermeknap, nyári táborok szervezése és lebonyolítása, húsvéti és karácsonyi ünnepek támogatása, kirándulások szervezése.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt hatályba lépése óta többször módosították. Az új törvény megteremtette a gyermeki jogok érvényesülésének alapvető garanciáit.

Az önkormányzat 2015. évben is a kötelezően előírt pénzbeli, természetbeni ellátásokat a rászoruló igény jogosultak részére megállapította és folyósította. Ezen felül az önkormányzat a rendeletében meghatározott egyéb pénzbeli és természetbeni ellátásokat (önkormányzati segély, 2015. március 15. napjától települési támogatás) saját költségvetése terhére biztosította. A gyermekjóléti alapellátásokat intézményein (Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Hársfa Óvoda és Egységes Óvoda-Bölcsőde) keresztül minden rászoruló részére biztosította. Az intézményekben a személyi és tárgyi feltételek a működéshez adóttak, és a jogszabályi előírásoknak megfelelőek, minden intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Szakmai munkájukat magas színvonalon látják el.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megvitatni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Halimba Község Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót megvitatta, azt elfogadja.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy az önkormányzat a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben kötelezően előírt pénzbeli, természetbeni ellátásokat valamint a gyermekjóléti alapellátásokat a községben élő, rászoruló gyermekek és fiatalok részére 2015. évben is biztosította.
3. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a beszámolót a törvényi előírásnak megfelelően a Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazgatási Főosztályának küldje meg.

Felelős: jegyző

Határidő: 2016. május 31.

Halimba, 2016. április 15.

Tóbel János
polgármester

Dr. Jáger László
jegyző